

S-0253 - YOĞUN BAKIM HEMŞİRELERİNİN YAŞAM SONU BAKIMDA ALGILANAN ENGELLER VE DESTEKLEYİCİ DAVRANIŞLAR ÖLÇEĞİNİN GEÇERLİĞİ VE GÜVENİLİRLİĞİ

Asiye AKYOL1, Fatma SıLAY2, İsmail AYVAZ3,

1Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi İç Hastalıkları Hemşireliği AD Öğretim Üyesi (Prof. Dr.),
2Bandırma Devlet Hastanesi, 3İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik,
İç Hastalıkları Hemşireliği AD (Ar. Gör.),

Yoğun bakım hemşirelerinin Yaşam sonu bakımda algılanan engeller ve destekleyici davranışlar ölçeğinin Türk toplumu için geçerlik ve güvenilirliğini saptamak ve literatürümüze kazandırmak amacıyla planlanmıştır.

Metodolojik tipte bir çalışma olup, evreni Ağustos 2015- Kasım 2016 tarihleri arasında Ege ve Marmara Bölgesi'ndeki (28) hastanelerde çalışmakta olan yoğun bakım hemşireleri oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş, ölçek madde sayısının 10 katı hemşireye (n=530) ulaşılmıştır. Veri toplama aracı olarak iki bölümden oluşan bir anket formu kullanılmıştır. Anket formunda; Sosyodemografik Özellikler Anket Formu: Araştırmacılar tarafından literatür araştırması sonucunda geliştirilen form 14 sorudan oluşmaktadır. Yaşam Sonu Bakımda Yoğun Bakım Hemşirelerinde Algılanan Engeller ve Destekleyici Davranışlar Ölçeği: "Providing End-of-Life Care to Patients: Critical Care Nurses Perceived Obstacles and Supportive Behaviour": Beckstrand tarafından geliştirilmiş ve aynı kişi tarafından geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Ölçek engeller ve destekleyici davranışlar olmak üzere iki bölümden ve toplam 53 maddeden oluşmaktadır. Destekleyici Davranışlar alt boyutu; 24 maddeden ,Engelleyici Davranışlar alt boyutu; 29 maddeden oluşmaktadır. Çalışmada geçerlik ve güvenilirliği yapılması planlanan ölçek için yazarından yazılı izin alınmıştır. Ölçek İngilizce'den Türkçe'ye 10 kişi tarafından çevirisi yapılmış, uzmanlardan ölçeğin uygunluk testi için görüş alınmıştır. Geçerlik çalışmasına yönelik: dil geçerliliği, içerik geçerliliği ve yapı geçerliliği Güvenirlik çalışmalarına yönelik: Test tekrar test güvenilirliği (Pearson momentler çarpımı ile) ve iç tutarlılık (Cronbach alfa ile) kullanılmıştır.

Yaşam sonu bakımda yoğun bakım hemşirelerinde algılanan engeller ve destekleyici davranışlar ölçeğinin Madde-Toplam korelasyonları $r=.710$ ile $r=.884$ arasında olduğu ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu ($p<0.01$) belirlenmiştir. Ölçeğin Cronbach Alfa katsayısının 0.84 olduğu saptanmıştır. KMO örneklem uygunluk katsayısının 0.87; Bartlett Sphericity testi χ^2 değeri ise 2460.101 olup $p<0.001$ önem düzeyinde anlamlı olduğu görülmektedir. Tüm bu bulgular verilerin faktör analizi için uygun ve yeterli olduğunu göstermektedir. Çalışmamızda Yaşam Sonu Bakımda Yoğun Bakım Hemşirelerinde Algılanan Engeller Ve Destekleyici Davranışlar Ölçeğinin; Destekleyici Davranışlar alt boyutu; Cronbach Alfa katsayısı 0.86 ve puan ortalaması = $3,60\pm 1.20$ (min:1.17–max:4.45); Engelleyici Davranışlar alt boyutu; Cronbach Alfa katsayısı 0.83 ve puan ortalaması = $3,21\pm 1,08$ (min:1.40–max:4.67) olarak saptanmıştır.

Sonuç olarak; Yaşam Sonu Bakımda Yoğun Bakım Hemşirelerinde Algılanan Engeller ve Destekleyici Davranışlar Ölçeğinin yaşam sonu bakımı sağlayan hemşirelerde geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu tespit edilmiştir